

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag
Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta
lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevart:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtekstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

SEV og vinnulívið

FØROYSKA samfelagið er í støðugari menning. Menn og kvinnur kring landið alt royna at bróta upp úr nýggjum, har møguleikar eru til tess. Alla staðni verður roynt at hava arbeiði til allar hendur, soleiðis at samfelags-hjólina kunnu mæla víðari.

Tað er tó einki loyndarmál, at mong hugskotini og mangar ætlanir verða longu køvd í føðingini, tí at tey ymsu liðini í samfelagsskipanini virka ikki, sum tey eiga, ella tí tørvur er á nýggjum liðum og broyttum hugsunarháttum.

HESA seinastu tíðina hevur nakað verið skrivað og tosað um leiklut SEV's í føroyska samfelagnum. SEV er ein kommunalur felagsskapur, sum hevur til uppgávu at framleiða streym til brúkararnar.

NÚ menn og kvinnur eru farin at hugsa um nýggjar vinnumøguleikar so sum at ala fisk, at gera okkum meira sjálvbjargnar við landbúnaðarvörum osfr., stendur bráðdaga greitt, at SEV hevur ein týðandi leiklut.

SEV sigst hava konsessión til vatnið í Føroyum. Onkur metir, at SEV hevur einkarrætt til at brúka vatnið, meðan aðrir halda, at SEV, bert tá tað hevur konkretar ætlanir um at brúka vatnið til framleiðslu av elorku, kann krevja fyrsta rættin til hetta vatnið.

FLEIRI dømi eru um, at SEV, við at krevja rætt sín til alt vatn í hesum landi, er við til at forða ymsum vinnumøguleikum. Her verður m.a. hugsað um, at menn hava ætlanir um at brúka vatnið úr Leitisvatni til at ala smolt við. Teir biða nú eftir svari frá SEV, sum skal geva grønt ljós. Men SEV er í tí støðu, at teir ætla at brúka hetta vatnið til vatnorkuútbýgging, og tí vilja teir ikki »geva øðrum loyvi« at brúka vatnið.

VIT hava so eisini hoyrt um royndirnar á einum vakstrarhúsi í Vágum at framleiða heitt vatn og elorku burtur úr vatninum, sum rennur í ánni nærhendis vakstrarhúsið. Hetta er vissuliga eitt áhugavert tiltak, sum hevur kostað bæði pening og arbeiðsorku. Royndin skuldi betra um møguleikan hjá hesum orkukrevjandi iðnaðinum at standa seg fíggjarliga.

SAMBART SEV-stjóran, Klæmint Weihe í samrøðu við Sosialin herfyri, so var tað ein grein í Sosialinum, sum fekk hann at geva einum vakstrarhúsi greið boð um, at loyvin til at

oddagrein

framleiða heitt vatn og streym vórðu uppsægd. Grundgevingin var tann, at fólk í Føroyum mugu ikki fáa at vita, hvussu stóran týðning tað hevur fyrri t.d. eitt vakstrarhús, at tað kann framleiða heitt vatn og streym.

HESI dømi eru avgjørt neyðug at taka fram, skulu vit yvirheva hava nakað tjak um leiklut SEV's í samfelag okkara, og um hvør hevur rætt til at brúka vatnið í áum og vøtnum, um SEV fyrir ein og hvønn pris og til alla tíð skal eiga henda rætt, eisini tá SEV ikki skal brúka vatnið!

Tað er einki dulmál, at tað eru ávís pláss í landinum, har tað er lætt at brúka vatnið til vinnulig endamál, so sum hetta dømið við vakstrarhúsinum í Sandavági. Her er so spurningurin um ein privatpersónur, sum í hesum føri hevur eitt verk, skal hava loyvi til at brúka vatnið til at framleiða heitt vatn og elorku við og selja yvirskotið til samfelagið. SEV-stjórin sigur, at tað bert er SEV, sum framleiðir streym og selur hann.

HENDA støða SEV's kann tykja stórt greið, men tað kann ikki vera rætt at taka eina so mikið avgjörða og harðrænda støðu, at ein skúgvur til viks royndir hjá øðrum at betra um raksturin av einum framleiðandi virki.

Tað er okkara metan, at tað átti at borið til at havt eina »bleyta« linju nú talan er um eina vinnugrein, sum hevur stóran tørv á heitum vatni og streymi til framleiðsluna.

NÚ skal tað ikki bert klikkast niður á SEV í hesum viðfangi, men tá stjórin í SEV velur at føra tað hørðu linjuna, so eiga vit onnur at leggja okkum upp og taka hesar álvarsspurningar upp til umrøðu. Her er so sanniliga talan um samfelagslig virði, sum mugu brúkast, har tey eru mett at vera mest skynsom.

MEN eru vit ikki komin hartil, at SEV nú verður gjørt til ein landsstovn eins og landsverkfrøðingsstovnurin er tað. Er tað ikki eisini tað, sum SEV leggur upp til, tá teir spæla síni kort út soleiðis, sum teir gera, við at leggja seg á alt vatnið og við at nokta monnum og virkjum at gera egnar royndir við nýtslu av vatninum. Tað er so avgjørt uppá tíðina, at vit fáa eitt orðaskifti um hetta mál, tí tað gerst meira og meira aktuelt fyrri hvønn dag sum fer.

jamú

Prent og innihaldslig avskeplan

Vit eru nøkur, sum dáma væl at nýta høvi til at skriva lesarabrev í eitt nú »Sosialin«. Sjálvur havi eg skrivað oftani, men eg verði meir og meir vónbrotin hvørja ferð eg siggi mini skriv á prenti, tí ofta missir greinin fullkomiliga sitt innihald vegna (vónandi) prentvillum sum skapa fullkomiliga mis-skiljing hjá tí sum lesur.

Eg kann nevna eitt dømi frá 9. februar, har eg skrivaði um »islandskar javnaðarmenn«. Ein viðmerking til ta skiving sum hevur verið um is-lenska »Alþýðuflokkin«. Ikki tí, at eg haldi, at evnið hevur so øgila stóran áhuga millum føroyskar lesarar, men tað er eitt stórt vónbrot at siggja hugsan sína — veri hon so litisverd sum vera vil — fullkomiliga avskeplaða av prentvillum.

Eg vildi hildið, at blaðið hjá størsta flokki Føroya hevði ráð at seta ein rættlesara, til tess at sam-bera upprunahandritið við prentaðu greinina, men so tykist ikki at vera.

Fyri uttan tey smærri dømini, har orð verða stavað skeivt (tað eri eg

ikki vanur at gera í upprunahandritinum), skal eg nevna nøkur dømi úr teirri prentaðu greinini:

Maðurin eitur ikki »Hansson«, men »Hannesson«. Lat tað fara. Men at blaðið blandar saman is-lenska »Alþýðuflokkin« og »Alþýðubandalagið« er eins og at blanda saman fólka-flokkin og tjóðveldis-flokkin. Dømi um reglubrot:

»... ein stórir vinstraflokkur, sum er samansettur av javnaðarmonnum, vinstrasinnadum og nøkrum kommunistum (Alþýðuflokkurin) og eitt skræðl úr honum (»Bandalag javnaðarmanna«).

I upprunahandritinum stóð: »Ein stórir vinstraflokkur, (»Alþýðubandalagið«) o.s.fr.... og seinni: »ein litil javnaðarflokkur, »Alþýðuflokkurin«, og eitt skræðl úr honum o.s.fr.... Og hvat er ein »fermaður« í flokki?

At sleppa heilum setningum burturúr, kann kanska tæna ymsum javnaðarmonnum í Føroyum, men ikki sannleik-anum. Seinni stendur at »hesin flokkur (Alþýðu-

bandalagið)« hevur »nóg stórsta valið innan fak-felagsrørsluna. Eg skriv-aði valdið. Har er munur á, sjálvt um bæði fyrir-brigðini kunnu fylgjast at. Og »at Jón Baldvin vónar, »at« skoðanar-kanningar visa« merkir annað enn tað eg skrivaði, nevniliga »og« skoðanar-kanningar visa«. Slíkar »smáar prentvillum« kunnu broyta alt innihaldið í eini grein og gera hana óskiliga, fyrri ikki at siga heilt láturliga fyrri lesaran. Og hvør fær skyldina? Ikki blaðið, men brævskrivarin.

Hetta er ikki fyrstu ferð, at ein grein eg havi skrivað er vorðin heilt avskeplað í Sosialinum. Tað er pirrandi fyrri hann/hana ið skrivað hevur, veri tey seg samd/ósamd við Føroya Javnaðarflokk.

Vónandi hava tit ráð til at seta ein rættlesara við blaðið, so ein í framtíðini torir at seta hugsan sína í tað, uttan at hon verður avskeplað av prentvillum.

múli

Rættlestur!

Til lesaran omanfyri kunnu vit bert siga, at tað er stórt spell, at lesarabrevini ikki altíð verða rættlisin. Vit royna okkara besta, men skulu eisini viðganga, at

mangan er so mikið nógv at takast við, at okkurt lesarabrevið verður ikki nógv væl rættlislið. Hetta kunnu hvørki vit ella tit sum skriva liva við. Tað skal vera vón okkara, at

vit kunnu bota um henda partin av blaðframleiðsluni. Vónandi fara tit lesarar at senda brev tykkara til blaðið í framtíðini eisini.

Blaðstj.

Tróndur

I tiggju ár havi eg dagliga ferðast ímillum Skála-fjørðin og Havnina til ar-beiðis.

Einasta rætta farleiðin fyrri eystringar, eystan fyrri bergholið, er at sigla. Latum okkum fáa eina bilferju, sum vit kunnu lita á, tá ið brúk er fyrri henni.

Sum er verður rutan

misrøkt við at taka Trónða úr sigling í tíð og úrtíð, men hetta verður gjørt, tí Tróndur er væl-egnaður at avloysa hinar ferjurnar, tá ið okkurt berst á, og tær verða tiknar úr sigling. Hetta kann bara ikki altíð ganga út yvir eystringar og tí mugu vit fáa eina ferju, sum vit kunnu lita á. Brúkið so

Trónða til avloysarskip. Háttvirdi landsstýris-maður Lasse Klein. Tyg-um skulu vita, at flestu eystringar ynskja eitt trygt og gott samband til Havnar eftir sjónum, kunna tygum tryggja okkum tað, eiga tygum størstu tøkk uppiborna.

Fjarðubúgvi

Sendið
lesarabrevini
til Sosialin

DANICA — køkurin

P/f HELLA

Tóringsgata 41
Tlf. 16477 Box 351
3800 Tórshavn